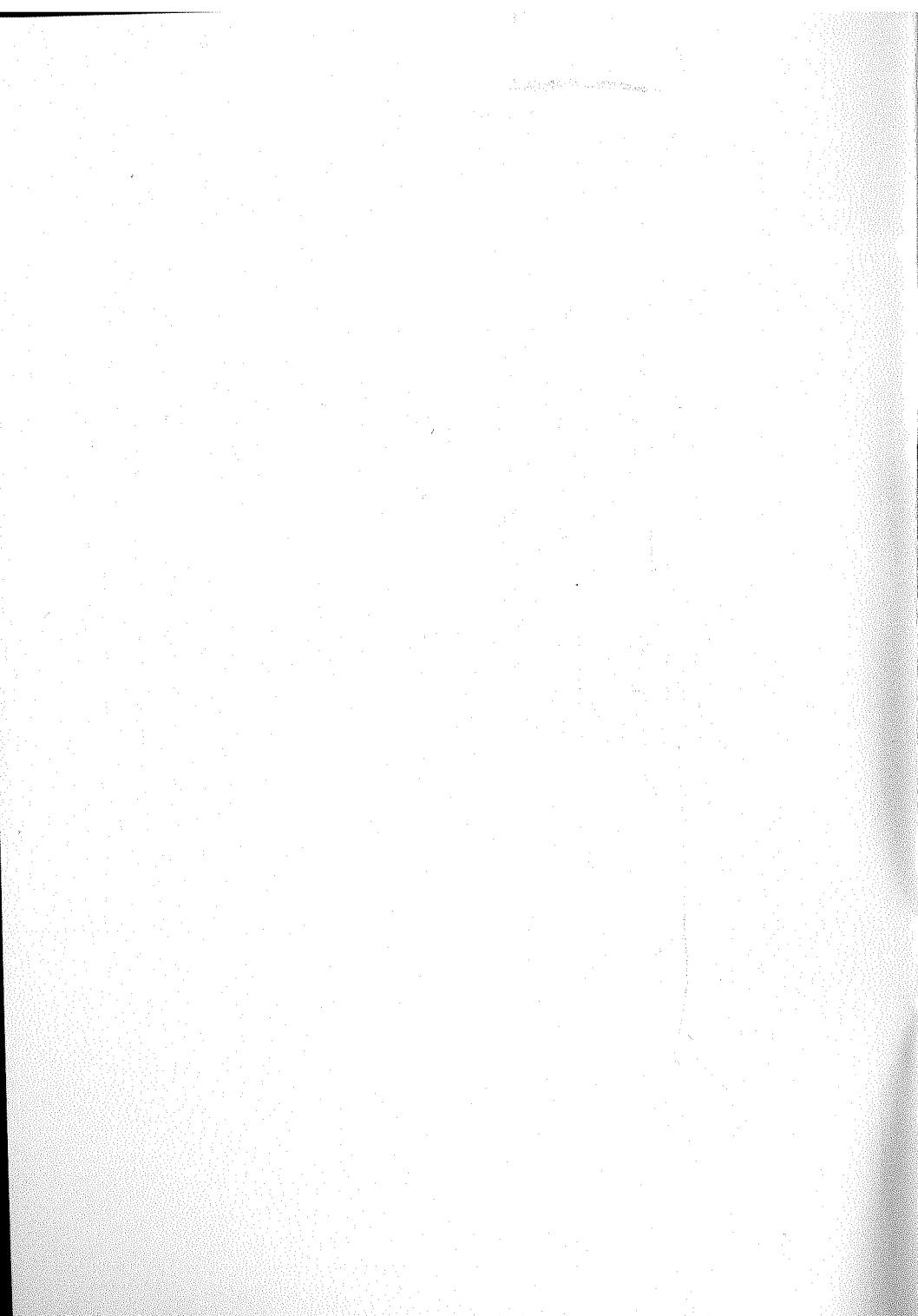

VYTAUTAS URBANAVIČIUS
BIBLIOGRAFINĖ RODYKLĖ
1966 - 1995

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

VYTAUTAS URBANAVIČIUS

BIBLIOGRAFINĖ RODYKLĖ

1966 - 1995

Kolegai Algim.
- V. J.
vt Mantava

Vilnius 1995

Pratarmė

Sudarė Adolfas Tautavičius

Archeologas Vytautas Urbanavičius gimė 1935 m. liepos 3 d. Skirsnemunėje (Jurbarko r.). Mokėsi Skirsnemunėje, Jurbarke ir Zarasuose, 1959 m. baigė Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakultetą. Nuo 1957 m. dirbo Istorijos ir etnografijos muziejuje Vilniuje. 1963-1967 m. su pertraukomis mokėsi Maskvoje Etnografijos instituto Plastinės rekonstrukcijos laboratorijoje pas prof. M.Gerasimovą. Čia jis išisavino dokumentinio portreto atkūrimo pagal kaukolę metodiką, parengė darbą "Materialinė ir dvasinė XIV-XVII a. Lietuvos kaimo gyventojų kultūra", kurį 1967 m. Vilniuje Istorijos institute apgynė kaip daktaro (kandidatinę) disertaciją. Joje plačiau apžvelgti senųjų laidojimo papročių reliktai Lietuvoje po krikšto, taip pat išaiškinta, kad dalis XIII-XIII a. naudotų papuošalų ir įvairių buities reikmenų išliko ir XIV-XVI a., jie kartais dar buvo dedami į kapus. Nuo 1966 m. jis tyrė Lietuvos kapinynus, daugiausia XIV-XVII a. Svarbesni jo tirti paminklai: Ažugirių ir Liepiniškių (Utenos r.), Diktarių, Kavarsko vienkiemiu ir Piktgalio (Anykščių r.), Graužių ir Ruseinių (Kėdainių r.), Rumšiškių (Kaišiadorių r.), Šlapgirio (Kelmės r.), Jakštaičių ir Jakštaičių-Meškių (Šiaulių r.), Uliūnų (Panevėžio r.), Gėluvos (Raseinių r.), Obelių (Ukmergės r.). Obelių ežere aptiko ir ištirė XIII-XIV a. sudegintų mirusiuų kapų. Tirdamas senųjų papročių reliktus, V.Urbanavičius neaplenkė ir spėjamų apeiginių vietų. Jis tyrė kelių dešimčių apeiginių akmenų aplinką, kelias alkavietes, kitas spėjamas apeigų vietas. 1993 m. gruodžio 21 d. už "Lietvių pagonybės ir jos reliktų XIII-XVI a." tyrimus Lietuvos istorijos institutas suteikė V.Urbanavičiui humanitarinių mokslo habilituoto daktaro vardą.

1987 m. Lietuvos istorijos instituto direkcija pavedė V.Urbanavičiui organizuoti ir vadovauti Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos tyrimams. Jis sudarė archeologų, architektų ir istorikų grupę šiems darbams. Jo organizacinių sugebėjimų dėka darbus parėmė daugelis įmonių, gamykų, platūs Lietuvos visuomenės

sluoksniai. Buvo sudaryta techninė bazė tyrimams, o atidengtos architektūrinės liekanos pirmą kartą Lietuvoje uždengtos tvirtu polimerų stogu, tyrimų teritorija pritaikyta visuomenės lankymui, specialistų apžiūrėjimui, o dalis griuvėsių - koncertams, literatūros vakarams, teatrui. Nuo 1993 m. balandžio 1 d. ši ekspedicija tapo savarankiška įstaiga - tyrimų centru "Lietuvos pilys". V.Urbanavičius yra jo direktorius. Darbai išsiplėtė, 1993 m. apėmė ir Medininkų pilį.

Prasidėjus platesniems vėlyvų Lietuvos kapinynų tyrimams, V.Urbanavičius pirmasis pokario metais ėmė kaupti antropologinę medžiagą. Liepiniskių, Diktaru, Ruseinių, Rumšiškių kaukolų serijos padarė pradžią kraniologinei kolekcijai, kuri jau siekia kelių tūkstančius vienetų. V.Urbanavičius buvo vienas iš iniciatorių, kad Vilniaus universiteto Medicinos fakultete būtų kaupiama, sau-goma ir tiriamą visa iškastinė kaulinė medžiaga. Jis paakino G.Česnį užsiimti etnine antropologija, Vilniaus universiteto Medicinos fakultete įkurti Antropologijos laboratoriją, sutelkti pajėgų mokslininkų būrį (I.Balčiūnienė, R.Jankauskė, A.Barkė ir kt.) etnogenetės klausimams gvildenti.

M.Gerasimovo metodu V.Urbanavičius atkūrė apie porą šimtų grafinių (stambesnės serijos iš Jakštaičių, Rumšiškių) ir daugiau kaip 30 skulptūrių įvairių laikotarių žmonių portretų. Tarp jų yra ir žinomų asmenų, kaip Kristijono Donelaičio, T.Ruighio ir kt. Keli skulptūriniai portretai eksponuojami Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Marijampolės, Telšių, Kauno, Kėdainių muziejuose. 1990 m. V.Urbanavičius kartu su paieškų grupe vyko į Kazanę surasti ir pervežti į Veliuoną brolių Antano ir Jono Juškų palaikus, dalyvavo identifikuojant Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kanclerio Alberto Goštauto ir Vilniaus vyskupo Abraomo Vainos palaikus Vilniaus katedroje. Dabar jis yra vienas iš žinomiausių šios srities specialistų Pabaltijyje. Todėl 1990 m. jis su prof. G.Česniu ir dr. R.Jankausku buvo pakviesti į Estijos prezidento K.Päts'o palaikų suradimo ir grąžinimo iš Tverės srities į tėvynę ekspedicijoje, o 1993 m. dalyvavo Latvijos prezidento

K.Ulmanio kapo paieškų ekspedicijoje Turkmenijoje.

1994 m. V.Urbanavičiui buvo pavesta vadovauti atidengiant Vilniuje Tuskulėnų parke užkastas stalininio teroro aukas, o vėliau kartu su teismo medicinos, prokuratūros darbuotojais bei antropologais nustatyti šių aukų asmenybes.

Apie 1962 m. V.Urbanavičius susidomėjo kinu. Filmavo archeologijos paminklus, juos tyrinėjusias ekspedicijas, kraštotorininkus ir mokslininkus, kūrė dokumentines apybraižas. Vėliau kino filmus pakeitė videofilmai. Daugelis jo sukurtų filmų buvo demonstruojami konferencijose, kraštotorininkų ir paminklosaugininkų seminaruose, mokyklose. Dalį jų visuomenei parodė ir Lietuvos televizija. Keli V.Urbanavičiaus filmai buvo rodomi ir tarptautiniuose kino mėgėjų filmų festivaliuose (Prahoje, Londono).

V. Urbanavičius daug metų buvo Kraštotoros draugijos visuomeninės paminklosaugos sekcijos pirmininkas, yra aktyvus pasakaitininkas, kelių mokslinių tarybų narys.

Tad ir ši 60-mečio proga parengta bibliografija atspindi tik dalį šio energingo, iniciatyvaus, kupino įvairių idėjų habil.dr. Vytauto Urbanavičiaus darbo.

Dr. Adolfas Tautavičius

Knygos ir straipsniai

1966

1. Laidosena Lietuvoje XIV-XVII amžiais // LTSR MA darbai. A serija (toliau -MADA).- 1966.-T.3.-P.105-118: iliustr.- Santr. rus.- Bibliogr. išnašose.
2. Šlapgirio radiniai // Mokslas ir gyvenimas. - 1966. - Nr.11. - P.32 - 33: iliustr.
3. К вопросу о погребениях с трупосожжением XIV вв в Литве // MADA. - 1966. - T.2. - P.183-190. - Bibliogr. išnašose.
4. Могильники Литвы XV -XVII вв. как источник остатков язычества // Пленум Института археологии 1966 г. Секция "Славяно-русская археология". Тезисы докладов.- Москва, 1966. -Ч.2.- C.13.

1967

5. Материальная и духовная культура сельского населения Литвы XIV-XVII вв. (по данным исследований могильников): Автореф. канд. дис.- Вильнюс, 1967.- 28 с. - Bibliogr.
6. XIV-XVII amžių monetos Lietuvos kapinynuose // MADA.- 1967.-T.2.-P.61-74: iliustr. - Santr. rus., angl. - Bibliogr. išnašose.
7. Šlapgirio kaimo (Kelmės r.) senkapis // MADA.-1967.-T.1.-P.51-67: iliustr. - Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.

1968

8. Atkuriami senolių veidai // Valstiečių laikraštis.-1968.- Bal. 11: iliustr.

8

9. Ką slepia Ruseinių senkapis // Tarybinis kelias (Kėd.).- 1968.- Rugpj. 22.

10. О возможности применения метода восстановления лица по черепу в решении этногенеза литовцев // 20 лет: Археологические и этнографические экспедиции Института истории АН Литовской ССР (1948-1967).- Вильнюс, 1968.- C.77-79.

1969

11. XIV-XVII amžių pasaginės segės Lietuvoje // MADA.- 1969.-T.2.-P.111-120: iliustr. - Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.
12. Taip atrodė mūsų bočiai // Kalba Vilnius.-1969. -Kovo 7: iliustr.
13. Русейняйский могильник // Археологические открытия 1968 года.-Москва, 1969.- C.361-362.

1970

14. Rumšiškėnai XIV-XVI amžiais.-V. 1970,- 83 p.: iliustr. - Santr. rus. -Bibliogr. išnašose.
Rec.: Kosman M. // Kwartalnik Historii Kultury Materialnej (Warszawa). - 1973.-Nr.3.-S.539; Michelbertas M. Kaip atrodė senovės rumšiškėnai // Tiesa.-1971.- Geg. 25.
15. Dokumentinis portretas // Mokslas ir gyvenimas.-1970.-Nr.7.-P.18-19: iliustr.
16. Graužių lobis // MADA.-1970. T.3.- P.77-83. iliustr. - Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.
17. Graužių, Kėdainių r., senkapio tyrinėjimai 1969 metais // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1968 ir 1968

9

m. -V, 1970.-P.82-86: iliustr.

18. Ruseinių senkapio, Kėdainių r., tyrinėjimai 1968 ir 1969 metais// Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1968 ir 1969 metais. V, 1970.- P.86-89: iliustr.

19. Граужайский могильник // Археологические открытия 1969 года.-Москва, 1970. - С.319-320.

1971

20. Graužių lobis // Mokslas ir gyvenimas.- 1971.-Nr.9.- P.28-29: iliustr.

21. Liepiniškių senkapis // Lenino keliu (Utena).- 1971.- Lapkr. 18.

22. Liepiniškių senkapis // Valstiečių laikraštis.- 1971.- Lapkr. 13.

23. Pagoniška šventykla Žemaitijoje // Mokslas ir gyvenimas.- 1971.- Nr.2.- P.11-13: iliustr. -Bendraaut. R.Rimantienė.

24. Rumšiškėnai senovėje // I komunizmą (Kaiš.).-1971. -Vas. 9,13.

25. Senkapių radiniai // Tarybinė moteris.-1971. -Nr.5. -P.16-17: iliustr..

26. Исследования могильников XIV-XVII вв. в Пиктагалис и Скребинай // Археологические открытия 1970 года.- Москва, 1971.- С.328-330.

27. Языческое святилище в Жемайтии // Археологические открытия 1970 года .-Москва, -1971. - С.330. - Соавт.

10

Р.Римантене.

1972

28. Dar kartą apie lobius // Mokslas ir gyvenimas.- 1972.- Nr.4.- P.58: iliustr.

29. Dubenuotų akmenų paslaptis // Mokslas ir gyvenimas. -1972.- Nr.2.- P.16-19: iliustr.

30. Kur palaidotas T.Grotusas // Mokslas ir gyvenimas.- 1972.- Nr.3.- P.28-29: iliustr. -Bendraaut.: J.Šliavas ir E. Tamulevičienė.

31. Liepiniškių senkapio (Utenos r.) tyrinėjimai 1970 m. // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais.-V, 1972.- P.69-71.

32. Mitologinių akmenų tyrinėjimai 1970-1971 m. // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais.-V, 1972.- P.77-83.

33. Piktagalio senkapio (Anykščių r.) tyrinėjimai 1970 m. // Archeologiniai ir enografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais.- V, 1972.- P.68-69.

34. Piktagalio senkapis // MADA. -1972.- T.1.- P.89-102: iliustr. - Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.

35. Skrebinų senkapio (Jonavos r.) tyrinėjimai 1970 m. // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais.- V, 1972.- P.62-67: iliustr.

36. Uliūnų senkapio (Panevėžio r.) tyrinėjimai 1971 m. //

Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais.- V., 1972.- P.74-75.

37. Могильник Лиепинишкес // Археологические открытия 1971 года.-Москва, 1972.- С.419-420.- Соавт. А.Меркявичюс

38. Языческие святилища XVI-XVII вв. в Литве // Археологические открытия 1971 года.-Москва, 1972.- С.420-421.

1973

39. Laukų akmuo - tauri medžiaga // Tiesa.- 1973. - Bal. 5.

40. Могильник Скрябинай // Антропологическая реконструкция и проблемы палеоэтнографии.-Москва, 1973.- С.85-99: ил.- Библиогр. подстроч. примеч.

41. Могильник Якштайчяй // Археологические открытия 1972 года.-Москва, 1973.- С.380.

1974.

42. Jakštaičių (Šiaulių r.) senkapis // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais.- V., 1974.- P.93-99.

43. Jakštaičių (Šiaulių r.) švedkapis // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais.-V., 1974.-P.99-101.

44. Jakštaičių-Meškių (Šiaulių r.) senkapio kasinėjimai 1973 m./ Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais.-V., 1974.- P.63-67.

45. Jonelaičių (Šiaulių r.) švedkapis // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais.-V., 1974.- P.57-58.

46. Mitologinių akmenų tyrinėjimai rytų Lietuvoje 1972 metais// Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais.-V., 1974.- P.108-110.

47. Senųjų tikėjimų reliktai XV-XVII amžiais: (1.Pagoniškų laidojimo papročių nykimas rytų Lietuvoje) // MADA.- 1974.- T.3.- P.77-91: iliustr. - Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.

48. Senųjų tikėjimų reliktai Lietuvoje XV-XVII amžiais: (2.Pagonybės liekanos Pakalniškiuose XVI-XVII amžiais) // MADA.- 1974.- T.4.- P.71-81: iliustr.- Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.

49. Spėjamos apeiginės vietas Dubysos aukštupyje // Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1972 ir 1973 metais.-V., 1974.- P.103-105.

50. Воин V в. из Таурапилиса.-Вильнюс, [1974].-С.4: ил.- [Соавт. А.Таутавичюс].

51. Могильник в дер. Якштайчяй-Мешкий // Археологические открытия 1973 года.-Москва, 1974. -C.394.

1975

52. Archeologiniai Kavarsko "Koplyčkalnio" kasinėjimai 1974 m. // Kolektyvinis darbas (Anyk.).- 1975.-Liepos 12: iliustr.

53. Kai kurie duomenys XVII a. Gėluvos kalvinistų bendruomenei pažinti // Mokslinės konferencijos "Religinės kovos ir erezijos feodalinėje Lietuvoje" pranešimų tezės.-V., 1975.- P.26-30.

54. Senųjų tikėjimų reliktai Lietuvoje XV-XVII amžiais: (3.Laidojimo papročiai Uliūnuose XVI-XVII amžiais) // MADA.- 1975.- T.1.- P.51-62: iliustr.- Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.

55. Tik rūkstantys mūrai... // Mokslas ir gyvenimas.-1975.- Nr.8.- P.62.

56. Костел и кладбище кальвинистов в Гелуве XVII в. // Археологические открытия 1974 года.-Москва, 1975. - C.411.

57. Могильник у дер. Якштайчяй-Мешкяй // Археологические открытия 1974 года.-Москва, 1975. -C.410-411.- Соавт. Б.Таутавичене.

1976

58. Ažugirių senkapis//Lenino keliu (Utena).- 1976.- Gruod. 11.

59. Senieji lietuvių tikėjimai // Lietuvos istorijos metraštis. 1974 metai.-V. 1976.- P.196.

60. Селище XVI-XVII вв. в восточной Литве // Археологические открытия 1975 года.-Москва, 1976.- C.444.

1977

61. Senųjų tikėjimų reliktai Lietuvoje archeologijos duomenimis // Senieji tikėjimai naujausių tyrinėjimų šviesoje.-V., 1977.- P.17-28. Ref.: Zarauskaitė M. // Tarybų Lietuvos visuomenės mokslai: Istorija.-V., 1979.- Sąs. 6.- P.37-38.

62. Senųjų tikėjimų reliktai Lietuvoje XV-XVII amžiais: (4. Pagoniškos šventvietės XVI-XVII amžais) // MADA.- 1977.- T.3.-

P.79-89.- Santr. rus., angl.-Bibliogr. išnašose.

63. Sunaikintos kalvinistų bažnyčios Gélupoje archeologiniai tyrinėjimai // Religinės kovos ir erezijos Lietuvoje.- V., 1977.- P.27-40: iliustr.- Santr. rus.- P.108. -Bibliogr. išnašose.

Ref.: Kiaupa Z. // Tarybų Lietuvos visuomenės mokslai: Istorija.- V., 1979.- Sąs.6.- P.241-242.

64. Могильник Ажутиряй // Археологические открытия 1976 года.-Москва, 1977.- С.431.

65. Палеодемография литовских могильников XIV-XVII вв. // Вопросы антропологии (Москва).- 1977.- Вып.57.- C.165-173.- Соавт. Г.Чеснис.

1978

66. Archeologiniai tyrinėjimai Kavarsko vienkiemiuose // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1974 ir 1975 metais.-V., 1978.- P.162-167.- Bendraaut. G.Česnys.

67. Ažugirių (Utenos r.) senkapis // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1976 ir 1977 metais.-V., 1978. -P.210-215.

68. Diktarų (Anykščių r.) senkapis // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1976 ir 1977 metais.-V., 1978. -P.191-202: iliustr.- Bendraaut. G.Česnys.

69. Géluvos kalvinistų bažnyčios ir kapinių tyrinėjimai 1974 metais // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1974 ir 1975 metais.-V., 1978.- P.158-162.- Bendraaut. G.Česnys.

70. Jakštaičių-Meškių (Šiaulių r.) kapinyno tyrinėjimai Lietuvoje 1974 ir 1975 metais.- V., 1978.- P.129-134: iliustr.

71. Katinų (Anykščių r.) dubenėtas akmuo // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1974 ir 1975 metais.-V., 1978.- P.170-171.

72. XIV-XVII a. archeologinių paminklų tyrinėjimai // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1976 ir 1977 metais.-V., 1978. -P.36-45.- Bibliogr.: 44-45.

73. Materials on the historical demography of Lithuania in the 14th-18th cc. // Anthropologie (Brno).-1978.- T.16.- Sąs.3.- P.195-203.- Bendraaut. G.Česnys.-Bibliogr. str.gale. p.67.

74. Могильник Диктарай // Археологические открытия 1977 года.-Москва, 1978.- C.438-439.

1979

75. Jakštaičių senkapis // Lietuvos archeologija.-V., 1979.- T.1.- P.122-151: iliustr.- Santr. rus.

76. XIV-XVII a. Jakštaičių gyventojų veido bruožai: (Rekonstrukcija pagal kaukoles) // Lietuvos archeologija.- V., 1979.- T.1.- P.171-190: iliustr. - Santr. rus.

77. Mitologiniai akmenys // Mokslas ir gyvenimas.- 1979.- Nr.8.- P.36-37: iliustr.

78. Senieji drabužių papuošalai // Kultūros barai.- 1979.- Nr.8.- P.72-74: iliustr.

1980

79. Obelių (Ukmergės r.) senkapio tyrinėjimai 1978 ir 1979 metais // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1978 ir 1979 metais.-V.,

1980.- P.84-86.

80. Раскопки могильника в дер. Обяляй // Археологические открытия 1979 года.-Москва, 1980.- C.282-283.

1981

81. Ataskaita apie kasinėjimus buv. Tolminkiemyje (dabar - Čystyje Prudy) 1967 m. birželio 22-liepos 9 d. // Kristijono Donelaičio palaikų tyrinėjimo medžiaga.-V., 1981.- P.9-27: iliustr.- Bendraaut. A.Tautavičius.

82. Iš Obelių kaimo istorijos // Gimtoji žemė (Ukm.).- 1981.- Lapkr. 17, 24.

83. Veidų rekonstrukcija pagal kaukoles, rastas Tolminkiemio bažnyčios kapuose Nr.1 ir Nr.2 // Kristijono Donelaičio palaikų tyrinėjimo medžiaga.-V., 1981.- P.51-53.

84. Могильник Обяляй // Археологические открытия 1980 года.-Москва, 1981. - C.361-362.

1982

85. Archeologiniai tyrimai Obeliuose // Gimtoji žemė (Ukm.).- 1982.- Gruod. 14.

86. Lužų akmuo // Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų sąvadas: Bandomieji lankai.-V., 1982.- P.31: iliustr.

87. Obelių kapinyno tyrinėjimai// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1980 ir 1981 metais.-V., 1982.- P.57-59.

88. Punios pilys // Mokslas ir gyvenimas.- 1982.- Nr.9.- P.28: iliustr.

1983

89. Ukmergės rajono Obelių senkapis. - Ukmergė, 1983.- 5 p.: iliustr.- (Bukletas).- Bendraaut.: Bardauskienė R., Puzinienė I.
90. Obelių ežero paslaptis // Gimtoji žemė (Ukm.).- 1983.- Spalio 20.
91. Могильник Обляй // Археологические открытия 1981 года.-Москва, 1983.- С.377.
92. Gervėnų Šiurpkalnio tyrinėjimai// Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1982 ir 1983 metais.-V., 1984. -P.140-142.

1984

93. Jakštaičių-Meškių plokštinio kapyno tyrinėjimai 1982 m. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1982 ir 1983 metais.-V., 1984.- P.93-95.
94. M.e. I tūkstantmečio vidurio rytų Lietuvos gyventojų antropologija // MADA.- 1984.- T.3.- P.56-68: iliustr. - Santr. rus.- Bendraaut. G.Česnys.
95. Obelių ežero turtai // Mokslas ir gyvenimas .- 1984.- Nr.8.- P.18-21: iliustr.
96. Obelių plokštinio kapyno tyrinėjimai // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1982 ir 1983 metais.-V., 1984.- P.95-98.
97. Šiurpkalnis // Mokslas ir gyvenimas.- 1984.- Nr.5.- P.34-35.

1985

- 98-100. Akmenys paminklai; Diktarų kapinynas; Girgždūtė (d.str.) // Tarybų Lietuvos enciklopedija.-V., 1985.- T.1.- P.30,430,625.
101. I šiaurės vakarus nuo "Palocėlių" // Šviesa (Jurb.).- 1985.- Gruod. 17.
102. Šliaužiojanti dievybė // Mokslas ir gyvenimas.- 1985.- Nr.7.- P.13-14: iliustr.
103. Реликты язычества в памятниках 14-16 вв. в Литве // Новое в археологии Прибалтики и соседних территорий.- Таллин, 1985.- С.161-167. -Рез. на эст. и нем. - Библиогр. в подстроч. примеч.
104. Bérių plokštinio kapyno tyrinėjimai // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1984 ir 1985 metais.-V., 1986.- P.103-104.
- 105-108. Jakštaičių kapinynas; Jakštaičių-Meškių kapinynas; Kriemalos kapinynas; Lūžų piliakalnis ir pilkapiai // Tarybų Lietuvos enciklopedija.-V., 1986.- T.2.- P.93-94,398,666.
109. Kad žemė prabiltų // Draugas (Šakiai).- 1985.- Bal. 16.
110. Kidulių plokštinio kapyno tyrinėjimai 1985 m. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1984 ir 1985 metais.-V., 1986.- P.70-72.

111. Naujo plokštinio kapyno ir gyvenvietės Seredžiuje tyrinėjimai 1985 m. // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1984 ir 1985 metais.-V., 1986.- P.72-73.

112. Šiurpkalnis // Leninietis (Šiaul.).- 1986.- Liepos 10.

1987

113. Laidojimas vandenye: atradimai ir mīslēs // Mokslas ir gyvenimas.- 1987.- Nr.7.- P.23-26: iliustr.

114-118. Obelių kapynas; Piktgalio kapynas; Raguva (d.str.); Rimaisų kapynas; Ruseinių kapynas // Tarybų Lietuvos enciklopedija.-V., 1987.- T.3.- P.230: iliustr.; 374-375,494,548: iliust.; 589.

119. Sventaragio slėnis: legendos ir faktai // Kultūros barai.- 1987.- Nr.12.- P.53-56: iliustr.

120. Захоронения в воде: находки и интерпретация // Археология и история Пскова и Псковской земли. Тезисы докладов.-Псков, 1987. - С.75-76.

121. Новые памятники у пос. Серяджюс // Археологические открытия 1985 года.-Москва, 1987.- С.487-488.

1988

122. Archeologiniai tyrimai // Lietuvos archeologija: Obelių kapynas.-V., 1988. -Kn.6.- P.9-63: iliustr.-Bibliogr. išnašose.-Bendraaut. S.Urbanavičienė.

Rec.: Zabiela G. // Lietuvos istorijos metraštis. 1989 -V., 1990.- P.95-101.- Bibliogr. išnašose.

123. Seredžiaus naujojo kapyno tyrinėjimai // Archeologiniai

20.

tyrinėjimai Lietuvoje 1986 ir 1987 metais.-V., 1988.- P.98-10: iliustr.

124. Žvėryno akmuo // Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų sąvadas.-V., 1988.- T.1.- P.561: iliustr.

125. Исследование могильника у дер. Серяджюс // Археологические открытия 1986 года.-Москва, 1988.- С.401.

1989

126. Ar atstatysime kunigaikščių rūmus? // Tiesa.- 1989.- Rugpj. 26.

127. Archeologiniai tyrimai // Vilniaus Žemutinės pilies rūmai: (1988 m. tyrimai).- V. 1989.- P.10-48,90-95,111-116.- Santr. rus., angl. Bendraaut.: A.Kuncevičius ir A.Tautavičius.-Bibliogr.: p.44-48.

128. Ar sumažės paslapčių Vilniaus Katedroje? // Utenis (Utena).- 1989.- Kovo 23.

129. Ivadas // Vilniaus Žemutinės pilies rūmai (1988 metų tyrimai).-V., 1989.- P.3-9. -Bendraaut. A.Tautavičius.

130. Kunigaikščių rūmai laukia šeimininkų // Vakarinės naujienos.- 1989.- Rugs. 29.

131. Kur palaidotas kunigaikštis Šventaragis? // Žvaigždutė.- 1989.- Nr.11.- P.20-21: iliustr.

132. Palydos į pomirtinį gyvenimą // Šeima.-1989.- Nr.8.- P.24-26: iliustr.

133. Prie kunigaikščių rūmų kasasi archeologai // Gimtasis kraštas.-1989.- Rugs.7-13: iliustr.

21

134. Radinys katedros sienoje // Tiesa.- 1989.- Kovo 12.

1990

135. Dokumentinis portretas // Kristijonas Donelaitis literatūros moksle ir kritikoje.-V. 1990.- P.96-99. (Perspausdinta iš:Mokslas ir gyvenimas. 1970. Nr.7. P.18-19.)

136. Kada pastatyti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai // Kultūros barai.- 1990.- Nr.10.- P.62-66: iliustr.

137. Karališkųjų rūmų pėdsakais // Vilniaus balsas. -1990. -Vas. 12-18.

138. Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos tyrimai // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1988 ir 1989 metais. - V., 1990.- P.160-165.

139. Погребения в озере Обляй // Исследования в области балто-славянской культуры: Погребальный обряд.- Москва, 1990. - С.196-201.

1991

140. Archeologiniai tyrimai // Vilniaus Žemutinės pilies rūmai: (1989 m. tyrimai).-V., 1991.- P.8-51,110-122,134-146: iliustr.- Santr. rus., angl. - Bibliogr.: p.49-51.-Bendraaut.: A.Kuncevičius ir A.Tautavičius.

1992

141. Alberto Goštauto kapas // Mokslas ir Lietuva.- 1992.- Kn.2-3.- P.121-125: iliustr. Bendraaut.: Jankauskas R., Vedrickienė L. ir Širmulis A.

142. Kur kaukė geležinis vilkas? // Mokslas ir gyvenimas.-1992.- Nr.1.- P.12-13: iliustr.

143. Lietuvos valdovų rūmai - praeitis ir ateitis// Gimtasis kraštas.- 1992.- Sausio 2-8.

144. Seniausi Vilniaus mūrai // Gimtasis kraštas.- 1992.- Gruod. 24.

145. Skirsnemunės pilis arba kur stovėjo Kristmemelis// Mokslas ir gyvenimas.- 1992.- Nr.10.- P.8-9.

146. Tarp Katedros ir Gedimino kalno // Ūkininko patarėjas.- 1992.- Bal. 24.

147. Vilniaus Žemutinės pilies rūmų tyrimai // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1990 ir 1991 metais.-V., 1992.- Sąs.2.- P.59-62.

1993

148. Lietvių pagonybė ir jos reliktai XIII-XVI a.: Habil. dr. dis. tezės.-V., 1993.-27 p.

149. I Paryžių ir atgal // Kalba Vilnius.- 1993.- Nr.6.

150. Laidojimo papročiai Uliūnuose XVI-XVII amžiais // Uliūnai.-V., 1993.- P.15-27: iliustr. (Perspausdinta iš MADA. 1975. T.1.P.51-62).

151. Lietuvos valdovų rūmai // Litas.- 1993.- Spalio 1: iliustr.

152. Lietuvos valdovų rūmai - praeitis ir ateitis // Mūsų žodis (Skuodas).- 1993.- Rugp. 7, 10.

153. Lietuvos valstybės ramsčiai // Technikos žodis (Chicago, JAV).- 1993.- Nr.3.- P.19-21: iliustr.

154. Palac władców Litwy na Zamku Dolnym w Wilnie // Kontakty (Lenkija).- 1993.- Nr.3-4.- S.30-33: iliustr.

1994

155. Ant valdovų rūmų pamatų: Pradėsime nuo kultūros // Lietuvos aidas.- 1994.- Rugs. 6.

156. Atstatyti Žemutinę pilį - titaniškas darbas, bet iš jos Lietuvą galėtų valdyti Prezidentas // Lietuvos rytas.- 1994.- Kovo 3.

157. Lietuvių pagonybė ir jos reliktai XIII-XVII amžiais // Liaudies kultūra.- 1994.- Nr.3.- P.1-7.

158. Vidurio Lietuvos gyventojų laidojimo papročių kaita IV-XIV a.// Vidurio Lietuvos archeologija. -V. 1994.- P.47-55.- Santr. angl.

159. Vilniaus pilių vizija: [Yra ir V. Urbanavičiaus pasiskymas] // Lietuvos aidas. -1994.- Birž. 24.

160. Vilniaus Vyskupo Abraomo Vainos (1569-1649) palaikų tyrimas // Kultūros paminklai.-V., 1994.- T.1.- P.61-70: iliustr.- Santr. angl.- Bendraaut.: A. Bluijenė, G. Česnys ir R. Jankauskas, D. Murauskienė, L. Vedrickienė.

161. Vilniaus Žemutinės pilies rūmų teritorijos tyrimai 1992 ir 1993 metais // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1992 ir 1993 metais.-V., 1994.- P.201-205.

1995

162. Kur dingo Telšių vyskupas Vincentas Borisevičius// Švyturys.- 1995.- Nr.1.- P.10-12.

163. Lietuvos valdovų rūmai: [Pokalbis su E.Sliesoriūniene] // Mokslas ir gyvenimas.- 1995.- Nr.1.- P.4-5: iliustr.

164. Mindaugo sostinė // Gimtinė.- 1995.- Vas.- Nr.2.

165. Tesiiasi Medininkų pilies tyrimai // Technikos žodis (Chicago).- 1995.-Nr.1.-P.21-23: iliustr.

166. Tuskulénai - kagebistų kruvinų nusikaltimų liudininkas// Karadas.-1995.- Nr.1-2.- P.38-39,46.

167. Valdovų rūmai // Gimtinė. -1995.- Sausis.- Nr.1.

168. Valdovų rūmų likimas // Gimtinė.-1995 .-Geg.-Nr.5.- P.1: iliustr.

169. Valdovų rūmų tyrimai // Gimtinė.- 1995.- Kovas.- Nr.3.

170. Valdovų rūmų vizija // Gimtinė.-1995.- Bal. -Nr.4.- P.1: iliustr.

171. Резиденция литовских правителей в Вильнюсе // Вильнюс-1995.-Март-апрель. -С. 108-121: ил.

Sukurti filmai

1. Kino juostos [Scenarijaus autorius, režisierius ir operatorius]

1968

Šlapgiriškiai prieš 500 metų.-35 mm juosta, juodai-balta (toliau - j. b.).

1969	Tėvai ir protėviai.-Dvi dalys, 35 mm, j.b.	1979	125.-Dvi dalys, 35 mm, j.b.
1970	Kur, kuris, koks.-Dvi dalys, 35 mm, j.b.	1980	Sugrįžimas.-35 mm, j.b.
1971	Milžinkapiai.-35 mm, j.b.	1981	Punios kuorai.-35 mm, j.b.
1972	Teodoras Grotusas.-35 mm, j.b.	1982	Pas mus Upynoje.-35 mm, j.b. Palikimas.-35 mm, j.b.
1973	Vilnius prieš 650 metų.-35 mm, j.b.	1983	Tik Kupiškyje.-35 mm, j.b. Šiurpkalnis.-35 mm, j.b. Obelių ežero paslaptyς.- Dvi dalys, 35 mm, j.b.
1974	Mes Uliūnai.-35 mm, j.b.	1984	Nugalėtoja.-16 mm, j.b.
1975	Kraštotyrininkai.- Dvi dalys, 35 mm, j.b. Archeologiniai kasinėjimai 1975 metais.-Dvi dalys, 35 mm, j.b.	1987	Šventaragio slėnio mīslės.-Penkios dalys (1-2 - Mūrai, 3-Kronikos 4-5 - Kapai).-35 mm, spalvotas. (Operatorius A. Abromaitis).
1976	Ažugirių senkapiai.-35 mm, j.b. Oi ratu, ratu...-35 mm, j.b. Žemė tyli, žmonės - ne.- 16 mm, j.b.	1989	Didžiųjų kunigaikščių rūmai.-Šešios dalys, 35 mm, spalvotas. (Operatorius A. Abromaitis).
1977	Vivat academia.-35 mm, j.b.		
1978	Didžiausias turtas.-35 mm, j.b. (Scenarijaus aut. - V.Mažumaitis).		
		2. <u>Video filmai</u>	
1990			

Atkasta praeitis. M 3.-18 min.
Herbas - ordinasy. -9,5 min.
Molinė pasaka. -21 min.

1991
Kuršiai. -22 min.
Birutės kalno žinyčia. -24 min.

1991
Lieporių senkapiai. -15 min.
Požeminių vandenys. -9 min.
Marijai Gimbutienei 70.-23,5 min.

1992
Kryžkelės. -16 min.
Tūkstantmetis kurortas. -25 min.
Speigračio kursantai. -18 min.
Tarasenkos lobiai. -29 min.
I Paryžiu ir atgal. -34 min.
Napoleonas ir Lietuva. -23 min.
Dešimt. -11 min.

1993
Po viešnagės. -8 min.
Paskutinysis Vilniaus getas. -27 min.

1994
Vikingai ir baltais. -25 min.
Lietuvos valdovų rūmai. -22 min.

Recenzentas

Česnys G., Balčiūnienė I. Senųjų Lietuvos gyventojų antro-

pologija.-Vilnius: Mokslas.-1988.

Literatūra apie V.Urbanavičių

Bielskytė V. Grumtynės su laiku // Tiesa. - 1966. - Rugs. 17.
Istorikų disertacijos: // Vakarinės naujienos. -1967. - Spalio 6. [Apie V.Urbanavičiaus disertacijos gynimą].

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Istorijos institutas....
[Pranešama, kad 1967.10.04 V.Urbanavičius gins kandidato disertaciją] // Tiesa. - 1967. -Rugs. 15.

Martinionis A. Ateistiniai ketvirtadieniai: [V.Urbanavičiaus paskaita apie senajį lietuvių tikėjimą] // Vakarinės naujienos. -1970. - Lapkr.10.

Vaintraubas S. Pas portreto atkūrėją : [Pokalbis su V. Urbanavičiumi] // Vakarinės naujienos. -1970. - Kovo 30.

Urbanavičius Vytautas // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija.-V., 1971.- T.3. - P.609.-Aut. nenurodytas.

Sakanaitė R. Archeologo paskaita // Kolektyvinis darbas (Anyk.).-1974.- Spalio 24.

Rimša E. Antroji mokslinė konferencija "Religinės kovos ir erezijos feudalineje Lietuvoje" // Informacija, metodika // LTSR Ateizmo muziejus.-V., 1976.- P.3-4: portr.

Kasinėdami Gedimino kalno papédėje...: [Apie 1980.O9.14. Versmių laidoje rodomą V.Urbanavičiaus filmą "Vilnius prieš 650 metų"]. // Kalba Vilnius.-1980.- Nr.37.

Kino filmų katalogas (Paminklų apsauga ir kraštotoja).: [Minimi V.Urbanavičiaus filmai "Ažugirių senkapis", "Kraštotorininkai"] -V. 1980.- P.7-12.

Bardauskienė R. Prabyla praeitis: [Apie Obelių senkapių tyrimus, rengiamą parodą...] // Tiesa. - 1983.- Lapkr.11.

Tautavičius A. Urbanavičius Vytautas // Lietuviškoji tarybinė enciklopedija.-V., 1983.- T.11.- P.567. - Aut. nenurodytas.

"Redakcijoje užėjės ist.m.k. V.Urbanavičius...": [Apie su-

sitikimą su redakcijos kolektyvu] // Mokslas ir gyvenimas.- 1984.- Nr.10.- P.23.

Samavičius R. Auditorijoje - kultūros paminklų saugotojai: [Apie V.Urbanavičiaus paskaitą] // Vakarinės naujienos.- 1985. - Liepos 16.

Vytautas Urbanavičius: [2-ajame virš. p. - portr. ir red. tekstas] // Mokslas ir gyvenimas.- 1985.- Nr.7.

Цейтлин Е. Долгое эхо: [На стр..81-85: встречи с В. Урбановичем, создателем документального портрета К. Донелайтиса] - Калининград, 1985. -111 с.

Budzinskas A. Seminars kraštotoyrininkams [Šiauliouose]: [Rašoma ir apie V.Urbanavičiaus paskaitą bei parodytus filmus] // Tiesa.- 1986.- Rugpj. 5.

Ekskursija į mokyklos muziejų: [Taip pat apie V.Urbanavičiaus padovanotą K.Donelaičio vid. mokyklai Klaipėdoje filmą apie archeologinius kasinėjimus Tolminkiemye]. // Tiesa.- 1986.- Kovo 19.

“Lietuvos TSR Kultūros ministerijos kolegija . . .”: [Apie V.Urbanavičiaus apdovanojimą “Lietuvos TSR kultūros žymūno” ženklui] // Kultūros barai.- 1986.- Nr.11.- P.79.

Pakalniškis R. “Vėl broleliai! Seną vėl nulydėjom metą...”: [Apie Vilniuje Meno darbuotojų rūmuose įvykusį K.Donelaičio gimimo metinių minėjimą, užsimenama, kad jame dalyvavo ir V.Urbanavičius] // Literatūra ir menas.- 1986. -Vas. 1. -P.16.

Armalis V. Apie Paveikslų galeriją: [Apie Meno darbuotojų rūmuose įvykusį susitikimą su Katedros tyrėjais, tarp jų ir su V.Urbanavičiumi] // Vakarinės naujienos.-1987.- Kovo 28.

Baniulis V. Ar paremsime iniciatyvą?: [Apie V.Urbanavičiaus filmą “Šventaragio slėnio mišlės”, pasakojantį apie 1984-1986 m. Vilniaus katedros tyrimus] // Literatūra ir menas.-1987.- Lapkr. 28.- P.7.

Mūsų Donelaitis: [Apie Meno darbuotojų rūmuose įvykusį vakarą, kuriame aktyviai dalyvavo ir V.Urbanavičius] // Vakarinės naujienos.- 1987.- Sausio 6.

“VI.17. Paveikslų galerijoje...”: [Apie rengiamą susitikimą, skirtą “Naujajai Vilniaus katedros istorijai”, dalyvaujant ir V.Urbanavičiu] // Literatūra ir menas.- 1987.- Birž. 13.- Nr.24.- P.15.

Daveikis L. Jaunieji istorikai: [Apie Vilniaus Pedagoginiam institute surengtas studentų dienas, kur buvo pădemonstruotas ir V.Urbanavičiaus filmas] // Vakarinės naujienos.- 1988.- Bal. 23.

Kaltenis V. Kaip atrodys Skirsnemunės devynmetė?: [Apie susitikimą rajone, dalyvaujant ir V.Urbanavičiu] // Tiesa.- 1988.- Liepos 29.

Prioritetas šaltiniams: [Apie filmą “Liaudies kūryba ir kinas” peržiūrą bei aptarimą. Minimas ir V.Urbanavičiaus pasiskymas] // Literatūra ir menas.-1988.- Bal. 30.- Nr.18.

Sprindaitė J. Ir ateities kartoms: [Apie Vilniaus Žemutinės pilies tyrimus; išdėstytos ir V.Urbanavičiaus mintys] // Vakarinės naujienos.-1989.- Rugpj. 6.

Tautavičius A. Urbanavičius Vytautas // Tarybų Lietuvos enciklopedija.-V., 1988.- T.4.- P.384.

Vanagas R. Prie šventųjų tautos relikvijų: [Apie V.Urbanavičiaus tyrimus Tolminkiemje ir Vilniaus katedroje] // Kolektivinis darbas (Anykščiai).- 1988. Rugp. 23.

Juknevičius P. Laidojimai vandenye: atsitiktinumas ar paprotys: [Apie V.Urbanavičiaus šiuo klausimu hipotezę] // Panevėžio tiesa.-1989.- Liepos 19.

Nainys J. V. Poetas žvelgia į tautą: [Aptariamas ir V.Urbanavičiaus atkurtas K.Donelaičio dokumentinis portretas] // Nemunas.-1989.- Nr.1.- P.24-26: iliustr.

Cesnys G. Prezidento sugržimas: [Apie Estijos prezidento K. Päts'o palaikų paieškas ir identifikavimą, dalyvaujant V.Urbanavičiu] // Lietuvos aidas.-1990. - Spalio 31.

Lougas V. K.Patsi orm Eestis ?: [Apie V.Urbanavičiaus dalyvavimą K.Päts'o palaikų paieškose] // Pilk (Tallinn).-1990.- Nr.23/24.- P.1-2: iliustr.

Mockus A. I tėvynę po šimto metų: [Apie brolių Antano ir Jono Juškų palaikų sugrąžinimą į Lietuvą, V.Urbanavičiaus da-

lyvavimas ekspedicijoje] // Tiesa.- 1990.- Lapkr. 3.

Klevinskas V. Ar vaikščiosime po Lietuvos Pompėją...: [Po-kalbis su V.Urbanavičiumi apie Vilniaus Žemutinės pilies tyrimus],// Tiesa.- 1991.- Liepos 19.

Žemulienė L. Gediminas rašė laiškus iš Žemutinės pilies: [Pasikalbėjimas su V.Urbanavičiumi apie Vilniaus Žemutinės pilies rūmų tyrimus] // Respublika.- 1991.- Rug. 26.

Čepaitienė A. Konferencija “Senovės baltų simbolikos metmenys”: [Minimas ir V.Urbanavičiaus pranešimas] // Lietuvos istorijos metraštis 1990 - V., 1992.- P.219-220.

Tiškutė I. Į svečius pas valdovus: [Pasikalbėjimas su V.Urbanavičiumi apie Vilniaus Žemutinės pilies rūmų tyrimus] // Respublika.- 1992.- Rugpj. 8.

Pecūraitė A. Grąžinti vardą: [Dėl partizanų ir kitų žuvusių as-menų kapų paieškų ir perkėlimo. Ir V.Urbanavičiaus nuomonė]//Lietuvos aidas.- 1992.- Kovo 18.

Vyriausybėje: Paminklotvarkos mokslinė taryba: [Tarybos sudėtyje yra V.Urbanavičius] // Lietuvos aidas.- 1992.- Vas. 5.

Česnys G. Mažas paminklas Marijai: [Ir apie paleoantropologijos bazės sudarymą, skatinant V.Urbanvičiui] // Dienovidis.- 1994.- Spalio 21.

Nauja Lietuvos istorijos instituto taryba: [1992.04.02. su-darytos tarybos narys V.Urbanavičius] // Lietuvos istorijos met-raštis. 1992.-V. 1994.- P.276.

Perminienė L., Stravinskas A. Lietuvių pagonybės istorija V.Urbanavičiaus habilitaciame darbe // Šviesa (Jurb.).-1994.- Sausio 22.

Šemienė A. Rožinė Marijos Gimbutienės svajonė: [Apie tarptautinę konferenciją, kurioje bus rodomas V.Urbanavičiaus filmas apie M. Gimbutienę] // Lietuvos aidas.- 1994.- Rug. 3.

Vyšniauskaitė B. Bus atidengta Tuskulėnų dvaro kapietė: [Apie V.Urbanavičiaus ir kitų specialistų dalyvavimą] // Lietuvos rytas. -1994.- Bir. 30.

TURINYS

I. Pratarmė	5
II. Knygos ir straipsniai	8
III. Sukurti filmai	25
1. Kino juostos	25
2. Videofilmai	27
IV. Recenzentas	28
V. Literatūra apie V.Urbanavičių	29

Lietuvos istorijos institutas

**VYTAUTAS URBANAVIČIUS
BIBLIOGRAFINĖ RODYKLĖ
1966 - 1995**

Sudarė Adolfas Tautavičius

Pasirašyta spausdinti 1995 06 28. Formatas
60x84 1/16. Popierius spaudos Nr. 1.
1.5 sp.l. Tiražas 100 egz. Nemokamai.

Leidėjas Lietuvos istorijos institutas,
2001 Vilnius, Kražių 5

Maironio 6, 2600 Vilnius
Spausdino Vilniaus dailės akademijos spaustuvė